

Curtea Supremă de Justiție  
DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Constantin Alerguș, Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de reprezentantul delegat al Consiliului local Drepcăuți Boițu Ivan și subsemnat inclusiv de martorii Stahii Elena, Proca Vasile și Lemne Vitalii care solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 13 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

**Chițac Djemilia XXXX,**

*născută la XXXXXX, originară și domiciliată în r-nul XXXXX, s. XXXXX.*

**Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:**

1. de la 12.04.2017- până la 13.09.2017 (instanța de fond);
2. de la 27.10.2017- până la 20.12.2017 (instanța de recurs);
3. de la 21.04.2018- până la 11.07.2018 (instanța de recurs în anulare).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală legal executată.

**CONSTATĂ:**

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 13 septembrie 2017, adoptată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, Chițac Djemilia a fost condamnată în baza art. 27,328 alin.(1) Cod penal (red. 2013), la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, fără aplicarea pedepsei complimentare-privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat Chițac D. activând prin Decizia Consiliului sătesc 05/2 din 15.12.2011 în calitate de secretar al consiliului sătesc Drepcăuți și fiind desemnată prin dispoziția primarului Ioxa G. nr. 30 din 21.03.2016 pentru exercitarea temporară a atribuțiilor primarului pe perioada absenței acestuia de la serviciu, preluând temporar în sensul art. 29 din Legea R. Moldova privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006, anumite atribuții, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorico-economice și de conducere executivă a instituției publice, fiind persoană publică, acționând

intenționat și depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor lit. n) art. 14 al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, potrivit căror Consiliului sătesc îi revine atribuția aprobării bugetul local, modului de utilizare a fondului de rezervă, precum și a fondurilor speciale, precum și aprobarea împrumuturilor contului de încheierea exercițiului bugetar, cu operarea modificărilor în bugetul local, nerespectând prevederile art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea supra menționată potrivit cărei primarului îi revine atribuția asigurării executării deciziilor Consiliului local, contrar prevederilor art. 31 al Legii nr. 397 privind finanțele publice locale ce stabilește responsabilitățile executorului bugetului, și anume pct. a) elaborarea proiectului de buget și pct. c) oportunitatea și legalitatea angajării și utilizării alocațiilor bugetare în limita și cu destinația aprobate în buget, fără acordul și decizia Consiliului local Drepcăuți, la 18.08.2016 neîntemeiat a încheiat contractele de asistență juridică cu cabinetul avocatului „Ion Stegărescu” în sumă totală de 112 550, 17 lei, rezultate din contractul nr. 165/47 din 18.08.2016, nr. 166/48 din 18.08.2016 și 167/49 din 18.08.2016 privind acordarea asistenței juridice pe cauza civilă cu caracter patrimonial, privind încasarea datoriei, clauzelor penale, cât și dobânda de întârziere, ceea ce reiese din contractele de arendă, încheiate între Primăria Drepcăuți și S.R.L. „Drebozaci” în mărime de 65.240,64 lei, S.R.L. „Cariopsa” în mărime de 26.339,70 lei și S.R.L. „Zaluca” în mărime de 20.969,83 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat recurs reprezentantul Consiliului local Drepcăuți I. Boțu, recursul fiind semnat concomitent și de martorii Stahi E., Duca T., Duluță G., Proca V., Rusnac V., Ceban L. și Lemne V., care au solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei cu excluderea prevederilor art. 79 Cod penal, argumentând următoarele:

- în speță lipsesc careva circumstanțe excepționale;
- recunoașterea vinovăției, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea crimei, întreținerea a doi copii minori și a mamei în etate, urmau a fi apreciate ca fiind circumstanțe atenuante;
- la examinarea cauzei instanța de fond a încălcat prevederile art. 60 alin. (1) Cod procedură penală, deoarece cauza a fost examinată în lipsa martorilor și reprezentantului Consiliului Local Drepcăuți.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, a fost respins, ca inadmisibil, recursul declarat de reprezentantul Consiliului local Drepcăuți I. Boțu, subsemnat concomitent și de martorii Stahi E., Duca T.,

Duluță G., Proca V., Rusnac V., Ceban L. și Lemne V.

5. În argumentarea soluției adoptate instanța de recurs a reținut că prezenta cauză a fost examinată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției prevăzut de art. 509 Cod de procedură penală, astfel că în procedura nominalizată de judecare a cauzei, reprezentantul delegat al Consiliului local Drepcăuți, nu dispune de dreptul procesual de a declara recurs, fapt care a dus la respingerea recursului ca inadmisibil, soluție ce s-a răsfrânt și asupra celorlalte persoane care l-au consemnat, în lipsa oricăror împuterniciri procedurale în acest sens.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs în anulare de către reprezentantul delegat al Consiliului local Drepcăuți Boițu I. și subsemnat inclusiv de martorii Stahii E., Proca V. și Lemne V., care solicită casarea acestora cu dispunerea rejudecării cauzei argumentând următoarele:

-în speță au fost încălcate prevederile art. 6 CEDO sub aspectul limitării dreptului accesului la justiție, deoarece partea vătămată și reprezentantul acestuia nu au fost înștiințați despre terminarea urmăririi penale astfel fiind privați de dreptul de a formula cereri în legătură cu încălcările admise de organul de urmărire penală referitor la încadrarea juridică greșită;

- instanța de fond neîntemeiat nu a aplicat pedeapsa complementară care este obligatorie aplicând eronat prevederile art. 79 Cod penal, or în speță lipsesc careva circumstanțe excepționale;

-recunoașterea vinovăției și lipsa prejudiciului material greșit au fost apreciate ca fiind circumstanțe excepționale acestea urmau a fi apreciate ca fiind circumstanțe atenuante;

- prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 11.12.2017 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de CA „Ion Stegărescu” împotriva primăriei Drepcăuți privind încasarea datoriei pentru acordarea asistenței juridice obligând Primăria să execute clauzele contractului nr. 165/47 din 18.08.2016 semnat de către inculpată prin depășirea atribuțiilor de serviciu;

- prin acțiunile criminale ale lui Chițac D. Primăriei Drepcăuți i-a fost pricinuit un prejudiciu material;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei și-a bazat concluzia pe caracteristica eliberată pe numele inculpatei de către primarul interimar Popovici G. contrar prevederilor legale, deoarece inculpata a exercitat funcția de secretar al Consiliului local Drepcăuți și anume acest organ are împuterniciri de a aprecia calitățile profesionale ale secretarului;

- concluziile instanței de apel prin care s-a indicat că partea vătămată nu a dispus de dreptul de a declara recurs sunt total eronate, or legiuitorul nu a stabilit expres cercul participanților în procesul penal care au dreptul de a ataca cu recurs sentințele adoptate în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției, iar în art. 509 alin. (6) Cod de procedură penală pe revederile căruia instanța și-a bazat concluzia sunt stabilite doar temeiurile contestării sentinței 1) dacă au fost admise erori procesuale; 2) măsura de pedeapsă stabilită;

-atât la examinarea cauzei în instanța de fond cât și în instanța de recurs partea vătămată contrar prevederilor art. 315 și 323 alin. (1) Cod de procedură penală a fost limitată în drepturile garantate la art. 60 Cod de procedură penală;

- prin soluția instanței de recurs Consiliului sătesc Drepcăuți i s-a încălcat un drept esențial garantat de Constituția R. Moldova și de CEDO.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului în anulare declarat, considerând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut, deoarece recurenții își motivează recursul pe dezacordul cu aprecierea probelor și mărimea pedepsei stabilite, astfel criticile formulate de aceștia nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Reieșind din dispozițiile art. 4§2 din Protocolul 7 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Potrivit art. 452, coroborat cu art. 453, 454 Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, fiind respectate următoarele condiții:

-au fost epuizate căile ordinare de atac;

-există un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii;

-recursul nu este declarat repetat;

-recursul este declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei.

În conformitate cu prevederile art. 456 Cod de procedură penală, recursul în anulare este supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art. 431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

La această etapă procesuală instanța de recurs este obligată să examineze dacă cererea introdusă privește o hotărâre irevocabilă, dacă este depusă în termenul prevăzut în art. 454 Cod de procedură penală, dacă au fost epuizate căile ordinare de atac, dacă motivul pe care se întemeiază recursul este unul din cele limitativ prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, dacă recursul nu este declarat repetat și dacă *acesta a fost declarat de o persoană care dispune de dreptul procesual de a declara recurs în anulare.*

Sub acest aspect se reține că din conținutul art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, se deduce că poate fi atacată cu recurs în anulare, hotărârea judecătorească devenită irevocabilă în urma exercitării căilor ordinare de atac, iar titularii dreptului de a declara recurs în anulare sunt: 1) Procurorul General și adjuncții lui; 2) condamnatul; 3) **partea vătămată**; 4) apărătorul în numele condamnatului sau **reprezentantul legal al părții vătămate.**

Reieșind din cele menționate Colegiul relevă că legiuitorul a stabilit expres și exhaustiv persoanele care pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile.

Analizând actele cauzei instanța de recurs în anulare constată, că la faza de urmărire penală Consiliul local Drepcăuți nu a fost recunoscut parte vătămată în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) Cod de procedură penală, și, deci, I. Boțu în calitate de reprezentant al Consiliului local Drepcăuți nu dispune de dreptul procesual de a declara recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești devenite irevocabile.

În continuare Colegiul relevă că în speță recursul în anulare declarat a fost semnat și de cet. Stahii E., Proca V. și Lemne V. aceștia în prezenta cauză au calitatea procesuală de **martori** și, respectiv, la fel nu dispun de dreptul de a

declara recurs în anulare.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal constată că, în speță decizia instanței de recurs ordinar a fost contestată de persoane care nu dispun de dreptul procesual de a declara la Curtea supremă de Justiție recurs în anulare în conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, prin urmare recursul în anulare urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 453 alin.(2), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

#### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de reprezentantul delegat al Consiliului local Drepcăuți Boițu Ivan și subsemnat inclusiv de martorii Stahii Elena, Proca Vasile și Lemne Vitalii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Chițac Djemilia*, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ion Guzun